

Norsk-svensk parlör inom övningsplanering (version apr-2019)

Svenska ord brukade vid **övningsplanering** och **-utvärdering**

Svenska	Norska (bokmål)
A	
aktör	aktør
B	
beslutsfattande	beslutningstaking
brytpunkt	venteplass for hjelpestyrker
E	
ensam	alene
erfarenhet	erfaring
Exonaut (från 4C Strategies AB)	digitalt spillstød for øvingsledelse, spilledelse og motspill
F	
funktionsövning	funksjonsøvelse
fältenhet (se 'övning med fältenheter')	fysiske objekter utplassert på øvingsplassen
förarbete	forarbeide
förmåga	kompetanse, evne
G	
genomförande	gjennomføring
givare	givere (se DSBs Metodehefte: Spilløvelse eller MSBs ordlista)
H	
händelse	hendelse, tilfelle (se MSBs ordlista)
händelsepunkt	(se MSBs ordlista)
I	
inspel, inspelslista	innspill, dreiebok
K	
kaskadeffekter	kaskade-effekter = en serie følgefeil
kärngrupp, kärntrupp	kjernegruppe
L	
ledare	leder (<i>substantiv</i>)
leder (att leda)	leder (<i>verb</i> , å lede)
ledning	ledelse
LU = lokal utvärderare	lokal evaluator
LÖL = lokal övningsledare	lokal øvingsleder
lägesuppfattning	situasjonsbevissthet
M	
modul (övningsmodul)	(se DSBs Metodehefte: Spilløvelse eller MSBs ordlista)
moment, momentbeskrivning	(se DSBs Metodehefte: Spilløvelse eller MSBs ordlista)
motspel	motspill
N	
NAFS	svenske nasjonalt senter for koordinering av internasjonale og tverrsektorielle øvelser

O	
observationspunkt	(se MSBs ordlista)
P	
planläggning, planering	planlegging
planeringsorganisation	planorganisasjon (MeTracker)
projektägare	prosjekteier
R	
ramar /ramarna	rammer / rammene
roll, roller	rolle, roller
RÖ = regional samverkansövning	(se MSBs ordlista)
S	
sambandskatalog	kontaktinformasjon til øvingslederne
SAMÖ = (nationell) samverkansövning	MSB leder større tversektoriell samvirkeøvelse hvert fjerde år (neste i 2020)
seminarieövning	diskusjonsøvelse
simuleringsövning med motspel	øvelse med motspill
specifik förmåga	professionsspesifikk kompetanse
syfte ("syfte, mål, indikatorer"), [avsikt, ändamål]	hensikt («hensikt, mål, indikatorer»), [formål]
T	
tvärspektoriell övning	tversektoriell øvelse
träning	trening (avser oftast sådant som ikke inngår i samverkansøvelser)
U	
upplärning	opplæring
utbildning	utdanning
utvärdering	evaluering
Å	
åtgärd	tiltak
Ä	
Ö	
övning	øvelse
övning med fältenheter	fullskalaøvelse
övningsledare	øvingsleder

Norska ord som brukes hved **planlegging, gjennomføring og evaluering av øvelser**

Norsk (bokmål)	Svensk
A	
aktør	aktör
alene	ensam
B	
bakteppe	bakgrund, förhistoria, back drop
beslutningstaking	beslutsfattande, ta beslut
D	
diskusjonsøvelse	seminarieövning (ej övn. i diskussionsteknik)
dreibok	manus (körschema) för övningsledningen
E	
evaluering	utvärdering
evne	förmåga, förmå
F	
forarbeide	förarbete
formål	ändamål, avsikt, syfte
fullskalaøvelse	övning med fältenheter
funksjonsøvelse	funktionsövning
G	
givere	givare (person i motspel som levererar inspel)
gjennomføring	genomförande
gjennomføringsdirektiv (DSB)	genomföringsdirektiv innehåller all praktisk information (jfr 'øvingsdirektiv')
H	
hensikt (hensikt, mål, indikatorer)	syfte (syfte, mål, indikatorer)
I	
innspill	inspel (de enskilda input som ges till de övande utöver instruktioner från spelledningen)
K	
kaskadeeffekter	kaskadeffekter = (oförutsedda) följdverkningar
kjernegruppe	kärngrupp, kärntrupp
kompetanse	förmåga
kontrollfunksjon / lokal øvingsleder	se 'lokal øvingsleder'
L	
ledelse	ledning
leder	<i>substantiv</i> ledare, <i>verb</i> leder (att leda)
lokal øvingsleder	lokal övningsledare (LÖL)
M	
milepæl, milestein, milestolpe	milsten, milstolpe
moment	moment (se DSBs Metodehefte: Spilløvelse eller MSBs Ordlista)
motspill	motspel (människor, s.k. givare/givere, som ger realistisk input, s.k. inspel/innspill, till de övande under en simuleringsövning)
måle	mäta
målbart	mätbart
N	
nasjonal øvelsekalender	(norsk) nationell övningskalender, databas med planlagda och genomförda övningar i Norge

NØEF = Nasjonalt øvelses- og evalueringsforum	Nasjonellt övnings- och utvärderingsforum (Norge), inrättat av DSB 2013, inkl. repr. fr. alla myndighetsnivåer samt privata aktörer
O	
opplæring	upplärning
P	
planlegging	planläggning
planorganisasjon	planeringsorganisation
prosjekteier	projektägare
R	
rammer / rammene	ramar /ramarna
referent	rapportör (skriver fortlöpande ned vad som händer under en seminarieövning)
responscelle (DSBs Metodehefte: Spilløvelse «I tillegg til givene som sitter i modulene, kan øvelsen benytte responsceller.»)	representanter från verksamheter som inte deltar i spelövningen men som spelstaben kontaktat i förväg för att de övande ska kunna få respons från dessa (alltså, ej 'givare/givere')
roll, roller	roll, roller
S	
situasjonsbevissthet	lägesuppfattning
SNØ = Sivil nasjonal øvelse	årlig norsk övning av centrala delar av statsförvaltningen; tvärssektoriell övning
spilløvelse	simuleringsövning med motspel (ej fältövning)
T	
talerekkefølge	talordning (om seminarieövningsdeltagare inte kan yttra sig fritt eller begära ordet; se DSBs Metodehefte: Diskusjonsøvelse)
tidsakse	tidsaxel
trening	träning (avser oftast sådant som inte ingår i samverkansövningar)
trinn / omgang	omgång
U	
utfordring	utmaning
Æ	('æ' förekommer inte ofta i norsk skrift)
Ø	
øvelse	övning (i dessa sammanhang menas flerparts-övning)
øvingsleder	övningsledare
øvingsdirektiv (DSB)	övningsdirektiv täcker inneh., syfte, scenariotema (jfr 'gjennomføringsdirektiv')
Å	

Om parlören

För att söka på det andra språkets ord måste en användare ha tillgång till tangenter för ö/ø och ä/æ vilket försvårar användning av en enkel fil snarare än ett system, men man kan lösa ö/ø-dilemmat genom parallellskrivningar för att underlätta ordsökning i en elektronisk fil (i denna fil finns några exempel, sök "övelse").

Parlören är uppdelad på krishantering och övningsplanering. Övningplaneringsordlistorna inkluderas i övningsplaneringsverktyget medan ordlistorna för de övande kan ligga som ett öppet webbdokument för enkel åtkomst under övningar, men läggs tills vidare (september 2018) in som en utbildning i utb.criseit.se "Parlör 2017 No-Sv kristermer". Dit kan den som bygger en övning i ova.criseit.se länka. Där finns också mer information om källorna för parlören.

Förkortningar: Ibland kan det vara en uttydning av en förkortning man söker snarare än en motsvarighet i det andra språket för begrepps innehållet. Därför listar parlörerna (i synnerhet den för de övande) både förkortning och fullständig benämning på samma rad och i samma kolumn, medan samma rad i översättningskolumnen anger en förklaring eller motsvarighet inom det andra språket/landet.

Inomspråkliga barriärer: olika benämningar inom respektive språkområde

De olika benämningarna på roller internt inom länderna (t.ex. på svenskt håll säkerhetssamordnare, beredskapssamordnare, med flera beteckningar på samma funktion) utgör en barriär för samverkan och planering av samverkansövningar. Denna barriär känns av både inom ett land och när samverkan och samverkansövningar ska planeras mellan aktörer i de båda länderna. Det kan därför vara av vikt att utöka parlören med en inom-norsk och en inom-svensk begreppslista.